

**Vodič kroz
proračun
Općine Sokolovac
za 2025. godinu**

Sokolovac, prosinac 2024.g.

Uvodna riječ Općinskog načelnika:

Poštovane mještanke i mještani Općine Sokolovac,

Pored svih aktivnosti koje provodimo u želji da približimo rad općinske uprave široj javnosti, i ove godine smo izradili i Vodič uz proračun kao još jedan korak u jačanju transparentnosti Općine.

Općinski proračun je složen financijski dokument a osnovna smisao ovog vodiča je na jednostavan i razumljiv način približiti i upoznati te dati uvid u temeljne proračunske pojmove, općinske prihode i rashode, projekte i aktivnosti.

I ove godine veliki dio novca iz proračuna izdvojili smo za uređenje komunalne infrastrukture, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje i čišćenje javnih površina, održavanje javne rasvjete,...

Ulažemo u razvoj i poticanje gospodarstva, poticanje poljoprivrede kroz subvencije za poljoprivrednike.

Svim našim najmlađim stanovnicima (1-12.g.) darujemo božićne darove, subvencioniramo prehranu za učenike osnovne i područnih škola po socijalnom statusu, u potpunosti sufinanciramo boravak djece u vrtićima.

Redovnim studentima nastavljamo davati stipendije jer želimo ulagati u njihovo obrazovanje i poticati ih da budu što uspješniji.

Dio novca iz proračuna izdvojili smo za pomoć obiteljima koje su najugroženije i kojima je potrebna naša pomoć kako bismo im pružili neke od osnovnih stvari potrebne za život.

Naša Općina može se ponositi velikim prirodnim ljepotama, bogatom povijesti i kulturom. Jako nam je bitno predstaviti našu kulturu, s toga ulažemo u njeno promicanje kroz manifestacije i proslave udruga s našeg područja.

Ovaj dokument je namijenjen Vama, a mi smo na raspolaganju za sve Vaše sugestije i prijedloge.

1. Općenito o proračunu

Proračun je:

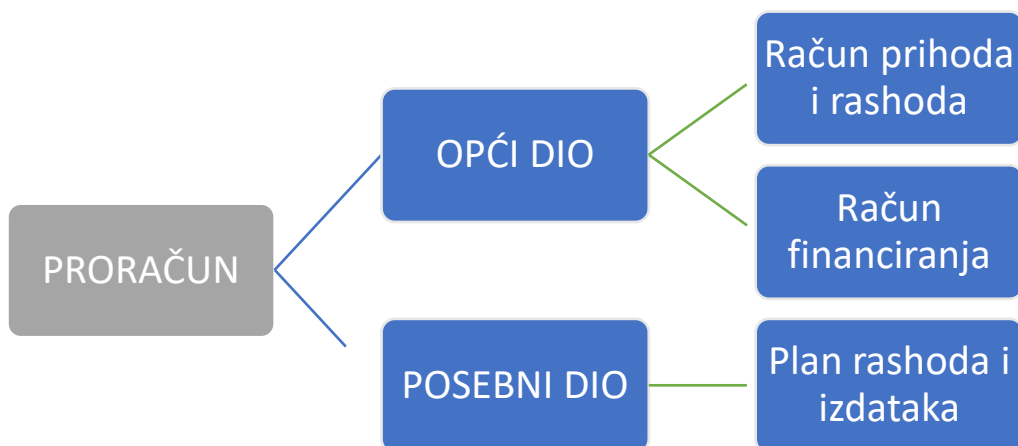
- Najvažniji dokument koji se donosi na razini jedinica lokalne samouprave
- Temeljni financijski akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci za proračunsku godinu, predlaže ga općinski načelnik, a donosi ga predstavničko tijelo – Općinsko vijeće
- Sadrži projekciju prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za dvije godine unaprijed

Postoje **načela proračuna** kojih se moraju pridržavati svi koji sastavljaju proračune a to su:

- **Načelo uravnoteženosti** – znači da prihodi trebaju biti jednaki rashodima te da se smije koristiti samo onoliko sredstava koliko ih se može prikupiti;
- **Načelo jedne godine** – prihodi i rashodi se planiraju za jednu proračunsku, odnosno kalendarsku godinu;
- **Načelo jedinstva i točnosti** - svi proračunski prihodi moraju biti prikazani u samom proračunu, a rashodi se moraju trošiti na način i u iznosima kako je proračunom planirano;
- **Načelo univerzalnosti** – prihodi i primici služe za podmirenje svih rashoda i izdataka, osim ako zakonima i odlukama nije drugačije propisano (za financiranje određenih rashoda i izdataka koriste se namjenski prihodi i primici)
- **Načelo specifikacije** - svi prihodi moraju biti raspoređeni po ekonomskoj klasifikaciji i iskazani prema izvorima, a rashodi prema proračunskim klasifikacijama te moraju biti uravnoteženi s приходima;
- **Načelo transparentnosti** – znači da proračun i svi uz njega vezani dokumenti trebaju biti dostupni javnosti, odnosno objavljeni u „Službenom glasniku Koprivničko-križevačke županije“;
- **Načelo dobrog financijskog upravljanja** - proračunska se sredstva moraju koristiti ekonomično, učinkovito i djelotvorno.

Sve u vezi proračuna je regulirano Zakonom o proračunu (Narodne novine 144/21). Proračun se prema Zakonu o proračunu mora donijeti najkasnije do konca tekuće godine za iduću godinu, a ako se Proračun ne donese u roku obavlja se privremeno financiranje u trajanju najduže od tri mjeseca, raspušta Općinsko vijeće te slijede prijevremeni izbori za novi saziv Općinskog vijeća.

2. Sadržaj proračuna:

- **OPĆI DIO** – sastoji se od Računa prihoda i rashoda te Računa financiranja koji obuhvaćaju prihode i primitke te rashode i izdatke po vrstama
- **POSEBNI DIO** – sastoji se od plana rashoda i izdataka koji se financiraju iskazani raspoređeni po organizacijskoj klasifikaciji u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata. Rashodi i izdaci su prikazani prema:
 - o ekonomskoj klasifikaciji - prema ekonomskoj namjeni;
 - o organizacijskoj klasifikaciji – definiranjem programa, aktivnosti i projekata;
 - o funkcijskoj klasifikaciji – klasifikacija rashoda prema njihovoj namjeni;
 - o lokacijskoj klasifikaciji – prema klasifikaciji Državne geodetske uprave;
 - o izvoru financiranja -
 - opći prihodi - prihodi za koje nije definirana namjena korištenja (porezi, prihodi od naknade za eksploataciju mineralnih sirovina i sl.)
 - prihodi za posebne namjene - prihodi čija namjena je definirana posebnim zakonima (• Komunalni doprinos iz kojeg se financira gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture. • Komunalna naknada koristi se za održavanje komunalne infrastrukture • Spomenička renta koristi se za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara (parkovi, obnove fasada i krovova i sl). • Šumski doprinos iz kojeg se financira gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture • Prihodi od zakupa državnog poljoprivrednog zemljišta mogu se koristiti za geodetsko katastarske izmjere, za podmirenje dijela stvarnih troškova u vezi s provedbom zakona, razminiranje zemljišta, izgradnja i održavanje ruralne infrastrukture vezane za poljoprivredu i akvakulturu, poticajne mjere i sl.

- Naknada za nezakonito izgrađene građevine se koriste se namjenski za izradu prostornih planova kojima se propisuju uvjeti i kriteriji za urbanu obnovu i sanaciju područja zahvaćenih nezakonitom gradnjom te za poboljšanje infrastrukturno nedovoljno opremljenih i/ili neopremljenih naselja prema programu koji donosi predstavničko tijelo.)
- prihodi od pomoći - prihodi ostvareni od drugih proračuna i ostalih subjekata unutar općeg proračuna. Ovo su namjenski prihodi i mogu se koristiti isključivo za financiranje rashoda za koje su namljenjeni.
- prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine – koriste se isključivo za kapitalna ulaganja i investicije

Iz proračuna se može saznati:

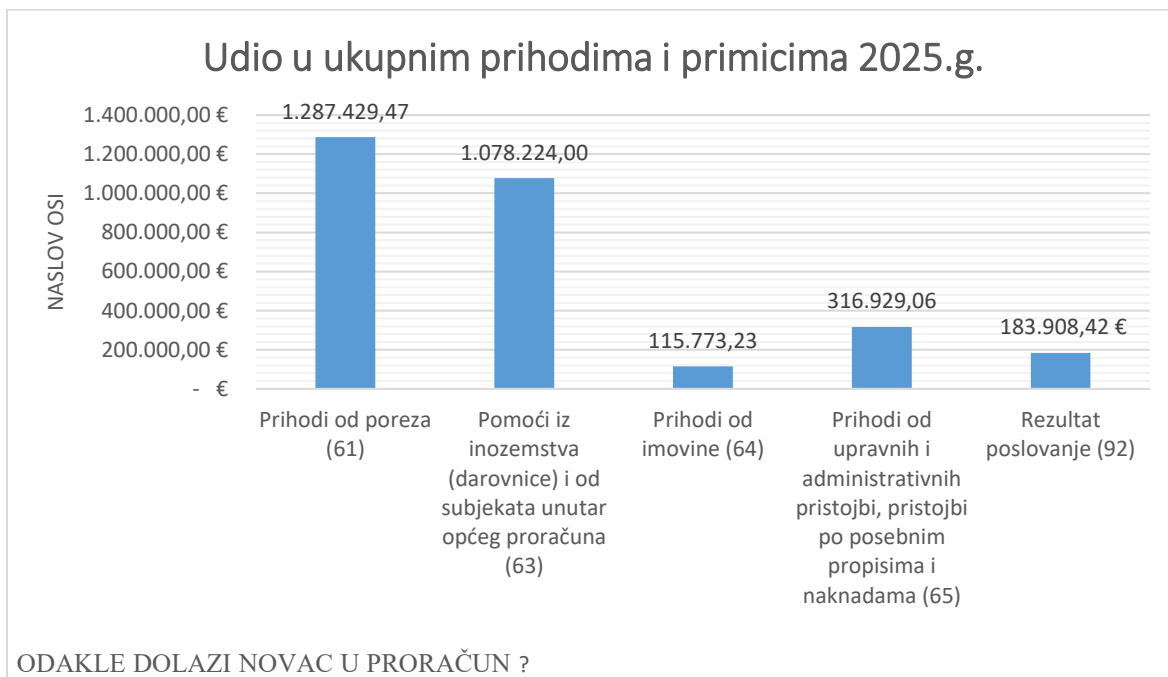
- Koji su i u kojim iznosima planirani prihodi Općine
- Koliki su rashodi Općine
- Što se sve financira iz općinskog proračuna
- Koliko novca odlazi na izgradnju infrastrukture, financiranje programa u poljoprivredi, na predškolski odgoj i obrazovanje, održavanje komunalne infrastrukture...
- Koliko se izdvaja za rad udruga, DVD-a, ...

Proračun se može mijenjati tijekom proračunske godine Izmjenama i dopunama proračuna, koje također donosi Općinsko vijeće.

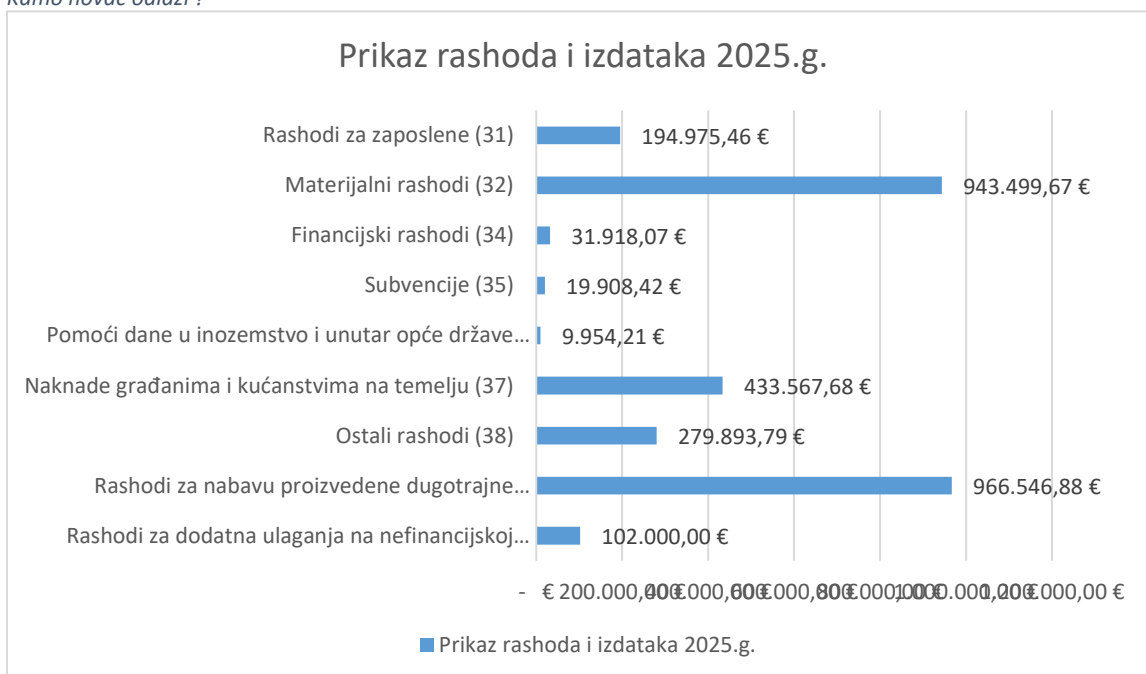
Ukoliko se tijekom proračunske godine povećaju prihodi i/ili izdaci, a smanje prihodi i/ili primici zbog nastalih novih obveza za Proračun ili promjena gospodarskih kretanja, općinski načelnik može obustaviti izvršenje pojedinih rashoda i/ili izdataka.

Proračun Općine Sokolovac se objavljuje u „Službenom glasniku Koprivničko-križevačke županije“ te na stranicama same Općine.

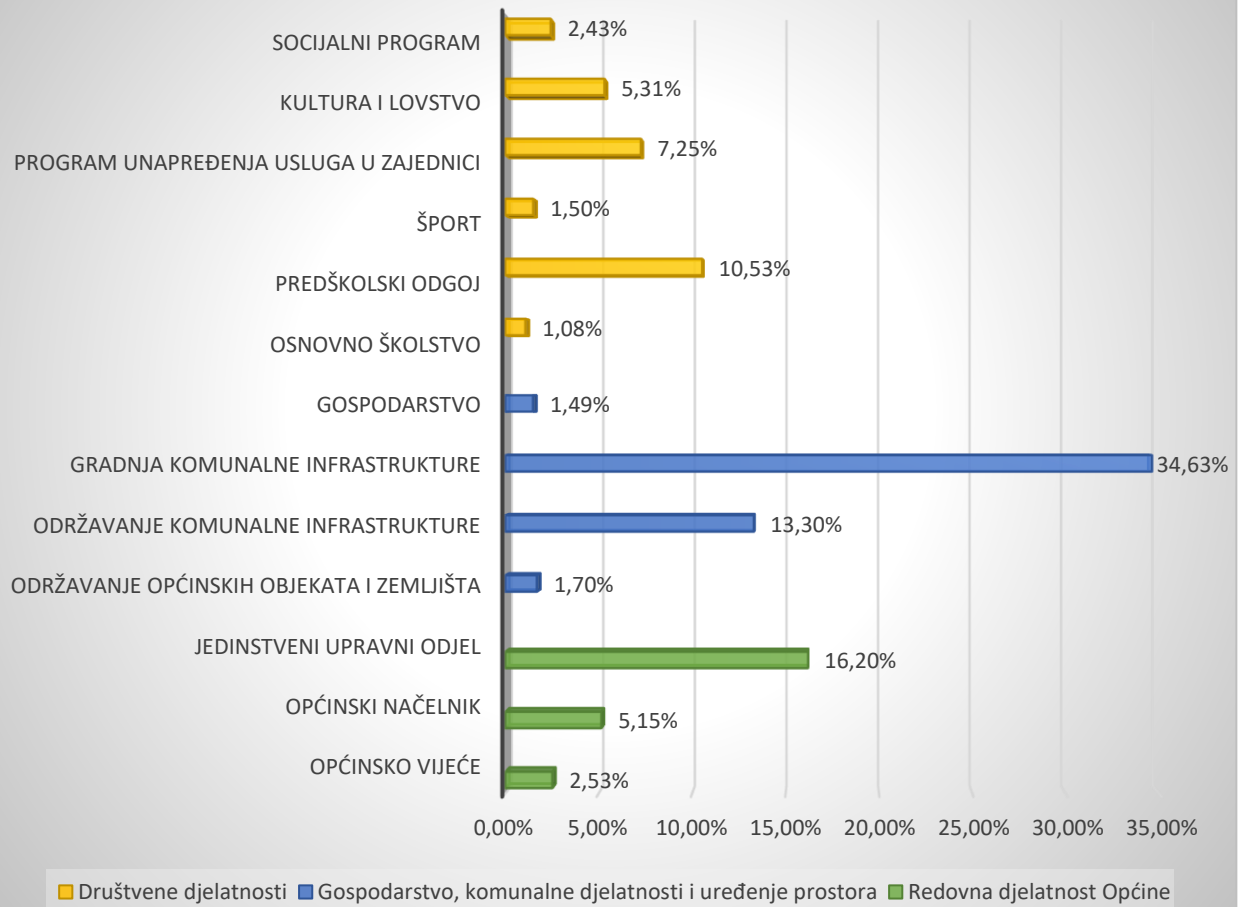
3. Proračun Općine Sokolovac za 2025. godinu

Kamo novac odlazi ?

Rashodi prema programima

Općinski načelnik:
Vlado Bakšaj, univ.spec.oec.